

Rozwój handlu elektronicznego i dostawy „ostatniej mili” stanowią ogromne wyzwanie dla zainteresowanych stron (e-klientów, usług handlu elektronicznego, firm transportowych (zwłaszcza CEP), samorządów lokalnych i mieszkańców). Dostawy na ostatniej mili są kosztowne, nieefektywne i nieekologiczne. Ponadto, w znacznym stopniu przyczyniają się one do pogorszenia jakości życia w miastach, powodując zatory, hałas, utratę środowiska naturalnego, degradację infrastruktury czy blokowanie pasów ruchu i chodników. W związku z globalnym ociepleniem Unia Europejska wprowadziła europejski program Zielony Ład, zakładający redukcję emisji CO₂ w transporcie o 90% do roku 2050 w porównaniu z poziomem z roku 1990. Aby osiągnąć ten cel, do 2030 roku należy ograniczyć emisję CO₂ pochodzącą z samochodów o 55%, a do 2035 roku wszystkie nowe samochody będą pojazdami zeroemisyjnymi. Kwestie związane z dostawami ostatniej mili są podejmowane w różnych artykułach naukowych, jednak rzadko poruszają kwestię współpracy interesariuszy, która jest uznawana za kluczowy element sukcesu przy wprowadzaniu rozwiązań w obszarze logistyki miejskiej. Jedynym sposobem na osiągnięcie celów środowiskowych w zakresie dostaw ostatni mili na rynku e-commerce jest współpraca interesariuszy oraz ustalenie sposobów współpracy i relacji, a także określenie, w jaki sposób przyczyniają się oni do realizacji ekologicznych dostaw ostatniej mili na rynku handlu elektronicznego. **Przedstawione powyżej zagadnienia identyfikują lukę literaturową i poznawczą** oraz stanowią główną motywację do podjęcia badań nad relacjami interesariuszy i ich współpracą w zakresie zielonych dostaw na ostatnią milę na rynku e-commerce (eGLMD). **Celem naukowym** projektu jest identyfikacja interesariuszy eGLMD w podziale na kilka typów (np. regulator, kontroler, partner, pasywny, zależny) oraz budowa uniwersalnego narzędzia do diagnozy relacji interesariuszy eGLMD opartego na cechach relacji sieciowych takich jak siła, wzajemność i bliskość. Narzędzie to pozwoli na zobrazowanie kierunku i siły relacji. **Celem poznawczym** jest określenie relacji i siły pomiędzy interesariuszami eGLMD na podstawie studium przypadku 4 miast Rotterdamu, Goeteborga, Wrocławia i Koszyc, i sprawdzenie, jakie działania podejmują interesariusze zielonych dostaw na ostatniej mili w miastach oraz w jaki sposób interesariusze (regulator, kontroler, partner) współpracują w wybranych miastach europejskich na rzecz wdrożenia eGLMD. Celem końcowym opracowanie rekomendacji do rozwijania relacji interesariuszy zakresie zielonych dostaw ostatniej mili w handlu elektronicznym sprzyjających zazielenieniu tych dostaw w miastach zakwalifikowanych do europejskiej misji klimatycznej UE. Zidentyfikowane dobre praktyki będą mogły być następnie wdrożone w innych miastach UE, w szczególności w krajach Europy Wschodniej i Środkowej.

Proponowane badania wpisują się w badania podstawowe, koncentrując się głównie na systemowym podejściu do zarządzania. Celem projektu jest poszerzenie wiedzy na temat ekologicznych dostaw ostatniej mili w handlu elektronicznym, będącej wynikiem współpracy różnych interesariuszy (regulatora, kontrolera, partnera). Badania przyczynią się również do rozwoju teorii interesariuszy, w szczególności poprzez dostarczenie **innowacyjnego narzędzia** do diagnozowania relacji (ich siły i kierunku) interesariuszy zielonej ostatniej mili na rynku e-commerce w miastach, które może wspierać wprowadzenie ekologicznych rozwiązań (przez samorządy, w usługach e-commerce i firmach CEP). Kolejną **istotną wartością projektu** jest fakt, że wyzwania związane z organizacją zielonych dostaw e-commerce ostatniej mili w mieście takim jak Wrocław czy Koszyce (miasta mniej przygotowane do osiągnięcia neutralności klimatycznej) są analizowane z perspektywy europejskiej. Studia przypadków miast takich jak Rotterdam, Göteborg, obejmują wybór miast-liderów dojrzałych pod względem planowania i wdrażania rozwiązań logistyki miejskiej. Cały projekt składa się z 6 etapów: (1) Aktualizacja przeglądu literatury, (2) Stworzenie narzędzia badawczego na podstawie literatury i badania eksperckiego (3) Badanie studium przypadku w 4 miastach. (4) Przeprowadzenie analizy porównawczej studiów przypadków (5). Stworzenie zestawu rekomendacji dotyczących rozwijania relacji interesariuszy sprzyjających wdrażaniu zielonych dostaw ostatniej mili na rynku e-commerce w miastach. Metodologia badań będzie łączyć metody jakościowe i ilościowe, takie jak badanie eksperckie, wywiady częściowo ustrukturyzowane, studia przypadków. Ponadto zastosowane zostaną metody analizy interesariuszy i analizy sieci społecznych.

Badania te będą miały również istotne znaczenie dla **rozwoju cywilizacji**. Projekt przyczyni się do lepszego zrozumienia siły i kierunku relacji interesariuszy w kwestii ekologicznych dostaw ostatniej mili w miastach i pomiędzy nimi, a także wskaże dobre praktyki w zakresie ich współpracy. Powinno to pomóc samorządom lokalnym w formułowaniu i wdrażaniu strategii logistyki miejskiej w zakresie ekologicznych dostaw ostatniej mili w handlu elektronicznym.